ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Δραχ. 183.000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 92.000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ ..... » 46.000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ ..... Στερλίναι 17
ΕΞΑΜΗΝΟΣ ..... » 8.5
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ ..... Δολλάρια 63

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΔ — Ἀριθμὸς Φύλλου 1102 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 — ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 25.93 καὶ 25.94 | ΠΑΤΡΑΙ, Τετάρτη, 3 Μαρτίου 1948

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΣ ΣΤΡΑΤΟΣ ΕΡΧΕΤΑΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;

"ΠΡΕΠΕΙ ΟΠΩΣΔΗΠΟΤΕ ΝΑ ΠΑΥΓΟΥΝ ΟΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΑΙ, ΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΔΑΠΑΝΗ ΚΑΙ ΑΝ ΑΠΑΙΤΗΘΗ,,

ΔΙΑ ΤΟ ΚΛΕΙΣΙΜΟΝ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΡΩΝ ΑΠΑΙΤΟΥΝΤΑΙ ΠΕΝΤΗΚΟΝΤΑ ΜΕΡΑΡΧΙΑΙ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ, 2 Μαρτίου. (ἰδιαιτ. ὑπηρ.).— Τὸ περιοδικὸν «Νιοὺς Γουώρλντ» γράφει σήμερον, ὅτι ἔχουν προχωρήσει πολὺ τὰ σχέδια διὰ τὴν ἀποστολὴν Ἀμερικανικῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ στρατεύματα ταῦτα, κατὰ τὸ περιοδικόν, θὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ μίαν καὶ ἡμίσειαν περίπου μεραρχίας καὶ μίαν μεραρχίαν πεζοναυτῶν, ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐξ 25.000 ἀνδρῶν. Ἡ χρησιμοποίησις τῆς δυνάμεως ταύτης κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ «Νιοὺς Γουώρλντ» εἶναι πρὸς τὸ παρὸν ἀπίθανος, ἑκτὸς ἐὰν τοῦτο ἤθελε διαταχθῆ ἀπὸ τὸ Κογκρέσσον, ἢ ἐὰν συσχετισθῆ μὲ ἀπόφασιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν πρὸς ἀποστολὴν διεθνῶν τμημάτων. Τὸ περιοδικὸν προσθέτει, ὅτι κατὰ τὴν ἐπίσημον Ἀμερικανικὴν γνώμην, πρέπει ἤδη νὰ πληγοῦν ἀποφασιστικῶς οἱ συμμορῖται, οἱαδήποτε δαπάνη καὶ ἂν ἀπαιτηθῆ. Ἡ σχετικὴ δαπάνη κρίνεται, ὅτι θὰ εἶναι μεγάλη, εἴτε Ἀμερικανικὸς στρατὸς ἀναλάβῃ τὴν συντριβὴν τῆς ἀνταρσίας εἴτε, ὡς πιστεύεται, θὰ ἐπιτύχουν τοῦτο αἱ Ἑλληνικαὶ ἔνοπλοι δυνάμεις. Τὸ περιοδικὸν ἀναγνωρίζει τὰς δυσκολίας, λόγῳ τῆς ἰδιοτυπίας τοῦ ἀγῶνος, κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ὁποίου δὲν εἶναι εὐχερὴς ἡ ἐφαρμογὴ τῶν κανονικῶν στρατιωτικῶν μεθόδων καὶ γράφει, ὅτι διὰ τὸ κλείσιμον τῶν Ἑλληνικῶν συνόρων ἀπαιτοῦνται τοὐλάχιστον πενῆντα μεραρχίαι Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Ἤδη λέγει τὸ περιοδικὸν αἱ Ἀμερικανικαὶ ἀπόψεις ἔχουν ἀποκρυσταλλωθῆ εἰς τὸ ὅτι πρέπει κατὰ πρῶτον νὰ καταβληθῆ ἡ ὀργανουμένη προσπάθεια τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ συγχρόνως νὰ προπαρασκευάζωνται δεόντως αἱ διὰ τὴν Ἑλλάδα προοριζόμεναι Ἀμερικανικαὶ δυνάμεις, αἵτινες θὰ χρησιμεύσουν ἐὰν παραστῆ ἀνάγκη, ὡς τὸ τελευταῖον καταφύγιον.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΤΕΡΑΣΤΙΑΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΔΥΝΑΜΕΩΣ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ 2 Μαρτίου (ἰδ. ὑπηρεσία).— Ὁμοφώνως ὁ τύπος ἐξαίρει τὸν χθεσινὸν λόγον τοῦ κ. Βάντεμπεργκ ἐπὶ τοῦ προγράμματος εὐρωπαϊκῆς βοηθείας. Παράλληλον θέσιν εἰς τὰ σχόλια τοῦ τύπου λαμβάνει, ἀρκετὰ χαρακτηριστικῶς, ἡ πρότασις τῆς εἰδικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Κογκρέσσου διὰ δημιουργίαν τεραστίας ἀεροπορικῆς δυνάμεως, μὲ δαπάνην 40 δισεκατομμυρίων δολλαρίων.

Διὰ τὸν χθεσινὸν λόγον τοῦ κ. Βάντεμπεργκ οἱ «Τάϊμς τῆς Νέας Ὑόρκης» γράφουν: «Οὐδεὶς δικαιοῦται νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν λόγον αὐτὸν ὡς φιλοπόλεμον. Δὲν ἐκθέτει ἕνα «σχέδιον κατὰ τῆς Ἀνατολικῆς Εὐρώπης», ἀλλὰ ἕνα «σχέδιον ὑπὲρ τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης». Ἡ Ρωσσία καὶ οἱ δορυφόροι της εἶχον ἀρχικῶς κληθῆ νὰ μετάσχουν εἰς αὐτό. Κατὰ κανένα τρόπον δὲν ἀπειλεῖ κανὲν νόμιμον Ρωσσικὸν συμφέρον. Ἀποτελεῖ ἀπειλὴν κατὰ τῆς Ρωσσίας μόνον ἐὰν αὕτη θεωρήσῃ ἀναγκαῖον ὅπως ἐχῃ πεινῶντας καὶ ἀπέλπιδας λαοὺς πέραν τῶν ὁρίων τῆς σημερινῆς σφαίρας ἐλέγχουτης— τὴν ἀνάγκην δὲ αὐτὴν οἱ δημοκρατικοὶ πολιτισμοὶ τῆς Δύσεως δὲν ἠμποροῦν νὰ τὴν παραδεχθοῦν χωρὶς νὰ ὑπογράψουν τὴν ἰδίαν αὐτῶν θανατικὴν καταδίκην. Ἐὰν τοῦτο πρόκειται νὰ εἶναι, ὡς νομίζει ὁ γερουσιαστὴς Βάντεμπεργκ «ἀποφασιστικὴ καμπὴ τῆς ἱστορίας κατὰ τὰ προσεχῆ ἑκατὸν ἔτη» τοῦτο θὰ ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ δημοκρατικὸν πνεῦμα ἔχει καταστῆ δι' αὐτοῦ ἰσχυρόν».

Η ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σχετικῶς μὲ τὴν βοήθειαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Τουρκίαν, ἀπεφασίσθη, ὅπως ἡ σχετικὴ συζήτησις γίνῃ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἐξωτερικῶν τῆς Βουλῆς ταυτοχρόνως μὲ τὸ σχέδιον Μάρσαλ. Σημειώνεται ὅτι τοῦτο εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ κάποιαν καθυστέρησιν τῆς ψηφίσεως πέραν τῆς προθεσμίας τῆς 1ης Ἀπριλίου ποὺ ἔχει τάξει ὁ κ. Μάρσαλ, ὅστις εἶπεν ὅτι τὰ νέα κονδύλια πρέπει νὰ ἔχουν ψηφισθῆ ἔως τότε, διὰ νὰ μὴ διακοπῆ ὁ ἐφοδιασμὸς πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἐνδεχομένη ὅμως καθυστέρησις θὰ εἶναι πολὺ μικρὰ δεδομένου ὅτι ὀπωσδήποτε αἱ ἐργασίαι τῆς ἐπιτροπῆς ἐξωτερικῶν τῆς Βουλῆς θὰ ἔχουν τερματισθῆ εἰς τὸ τέλος Μαρτίου, ἴσως δὲ καὶ ὀλίγον ἐνωρίτερον.

ΜΙΑ ΔΗΛΩΣΙΣ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 2 Μαρτίου. (ἰδ. ὑπηρ.). — Σχολιάζεται ἐνταῦθα ἡ δήλωσις τοῦ γνωστοῦ διὰ τὰς ἀντικομμουνιστικὰς πεποιθήσεις του ἐργατικοῦ βουλευτοῦ ταγματάρχου Μπλάκμπερν εἰς τὴν Βουλὴν τῶν Κοινοτήτων, ὅστις εἶπεν, ὅτι κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας, του, ὁ κ. Μολότωφ ἐβεβαίωσε τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον εἰς τὸ Λονδῖνον, ὅπου εὑρίσκετο διὰ τὴν Διάσκεψιν τῶν Τεσσάρων ὑπουργῶν τῶν Ἐξωτερικῶν, ὅτι «ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔχωμεν πόλεμον ἐντὸς τῆς ἐρχομένης πενταετίας».

ΤΗΣ ΗΜΕΡΑΣ

ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΝ

Εἰς τὴν Ἤπειρον, ὁ στρατὸς διεξάγει νικηφόρους ἐπιχειρήσεις. Νέαι ἐπιτυχίαι σημειοῦνται καθ' ἡμερινῶς. Πρὸ τῆς ὁρμητικῆς ἐξορμήσεως, οἱ συμμορῖται φεύγουν προτροπάδην, ἐνῷ, ὅπως μεταδίδεται, οἱ πληθυσμοὶ εὐρυτάτων περιοχῶν, μαρτυρήσαντες κυριολεκτικῶς ἐπὶ σειρὰν μηνῶν, πανηγυρίζουν ἤδη τὴν ἀπελευθέρωσίν των. Φυσικὸν λοιπὸν εἶναι οἱ διευθύνοντες τὴν ἐρυθρὰν ληστείαν νὰ ἔχουν θορυβηθῆ καὶ νὰ προσπαθοῦν, κατὰ κάποιον τρόπον, νὰ δημιουργήσουν ἐντύπωσιν δυνάμεως, εἰς ἄλλους τομεῖς, ἐντύπωσιν, προφανῶς, ἀναγκαίαν, διὰ τὴν ἠθικὴν τόνωσιν τῶν στιφῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ διαισθάνωνται πλέον ἐγγύτερον τὸ τέρμα τοῦ ἐγκληματικοῦ των ὀργίου. Ἔτσι αἱ βολαὶ κατὰ τῆς Ναούσσης καὶ τῶν ἄλλων πόλεων προσφέρονται ὡς διεγερτικὸν εἰς τὴν φαντασίαν τῶν σαρκοβόρων καὶ ὡς παρώθησις πρὸς τυχὸν ἄλλας ἀπεγνωσμένας ἐνεργείας. Προδήλως πρόκειται τώρα περὶ τοῦ ὑπολοίπου τῆς κακουργίας τοῦ συμμοριτισμοῦ καὶ ἀναμφιβήτητως καὶ αὐτὰ τὰ ὑπόλοιπα τὰ πληρώνει μὲ τίμημα αἵματος ὁ Ἑλληνικὸς Λαός. Γνωρίζει ὅμως οὐτός ὅτι τὸ δρᾶμα του εὑρίσκεται ἤδη εἰς τὸν ἐπίλογον. Καὶ ἀκριβῶς δι' αὐτό, ἀντὶ νὰ τὸν πτοήσουν, τὸν νευρώνουν ἀκόμη περισσότερον οἱ σφαδασμοὶ τῆς ἀνομίας καὶ τὸν κάμνουν νὰ αἰσθάνεται ἰσχυροτέραν τὴν πίστιν του εἰς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἀποφασιστικότητά του διὰ τὴν τελικὴν νίκην.

✻

ΤΑ ΜΕΤΟΠΙΣΘΕΝ

Ἡ ἐκκαθάρισις τῶν μετόπισθεν ἔχει καθυστερήσει. Ἦτο τὸ ποῶτον, ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶχον σκεφθῆ αἱ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις καὶ εἶναι τὸ τελευταῖον, διὰ τὸ ὁποῖον λαμβάνονται ἤδη ἀποφάσεις. Δὲν ὠφελεῖ νὰ ἀναζητηθοῦν τὰ αἴτια τὰ ὁποῖα ἠμπόδισαν μέχρι τοῦδε τὸ στοιχειωδέστερον μέτρον ἀμύνης καὶ προστασίας τῶν μαχομένων. Καί, διὰ νὰ εἶναι κανεὶς δίκαιος, θὰ πρέπει νὰ παραδεχθῆ, ὅτι οἱ λόγοι ἀνάγονται περισσότερον εἰς ἐξωτερικοὺς παράγοντας. Ὠφελεῖ ὅμως νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἔστω καὶ τώρα, ὁπότε ὁ ἀγὼν ἔχει εἰσέλθει εἰς τὴν ἀποφασιστικήν του φάσιν, ἡ ἐκκαθάρισις πρέπει νὰ γίνῃ μὲ σύστημα καὶ θετικότητα. Θὰ ἦτο, ἀληθῶς, ἀκατανόητον, ἐὰν ἐξακολουθῶ ὁ στρατὸς μὲν νὰ ἀγωνίζεται κατὰ μέτωπον καὶ νὰ δίδῃ τὸ αἷμα του, οἱ ἐχθροὶ του δὲ ἐλλοχεύοντες ὄπισθέν του, νὰ ἀναζητοῦν τὴν εὐκαιρίαν, διὰ νὰ τὸν πλήξουν ἐκ τῶν νώτων, ὑπουλα καὶ δόλοφονικά. Ἂς σκεφθῆ αἴφνης κανεὶς ἂν θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ νίκη κατὰ τὸ 1940 ἂν ὑπῆρχον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν μερικαὶ ἐχθρικαὶ δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀφήνοντο ἀνενόχλητοι καὶ νὰ ἐνεργοῦν μὲ τὸ στιλέτον ἀνὰ χεῖρας.

✻

ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

Δὲν ἀντελήφθημεν καμμίαν διεθνῆ ἀπήχησιν ἐκ τῆς ἐκκλησεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου διὰ τὴν τραγῳδίαν τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλληνικῆς ὑπαίθρου. Ἴσως τὸ γεγονὸς, ὅτι παντοῦ τῆς Εὐρώπης σαλεύει ὁ φόβος, ἴσως τὸ ὅτι ἡ ἀνησυχία εἶναι διάκυτος εἰς τὴν διεθνῆ ἀτμοσφαιραν, ἴσως ἀκόμη το ὅτι ἡ κόπωσις, ποὺ προκαλοῦν τὰ ἐν ἐξελίξει δραματικὰ γεγονότα, ἔχει ἐπιφέρει ἕνα εἶδος ἀτονίας εἰς τὴν αἰσθηματικότητα τῶν ἀνθρώπων, ἴσως ὅλα αὐτὰ μαζί νὰ συνετέλεσαν, ὥστε σιγὴ ἀπαθείας νὰ ὑποδεχθῆ μίαν ἐπιβλητικὴν φωνὴν, παλλομένην ἀπὸ πόνον καὶ ἀγανάκτησιν. Φοβούμεθα ὅτι δὲν θὰ ἔχει καλυτέραν τύχην μιὰ διαμαρτυρία τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὸ παιδομάζωμα, τὸ ὁποῖον ἤδη ἔχουν θέσει εἰς ἐφαρμογὴν οἱ συμμορῖται. Ἐν τούτοις, ἀσχέτως ἀποτελέσματος ἡ διαμαρτυρία πρέπει νὰ γίνῃ. Καὶ μάλιστα ἐντονος ζωηρὰ, παραστατική. Διότι ἡ μέθοδος αὐτὴ ἀλλοιώσεως καὶ διακοπῆς τῆς φυλετικῆς συνεχείας εἶναι ἡ πλέον βάρβαρος καὶ ἐλλειπνὴ μόνον δὲ ἡ Μόσχα καὶ τὰ περιτρίμματα ποὺ στροβιλίζονται περὶ αὐτὴν ἦτο δυνατὸν νὰ τὴν διατάξουν. Ἐὰν οἱ ἀμέτρητοι ὀργανισμοὶ δικαιωμάτων ἀνθρώπου, προστασίας παιδιοῦ καὶ οἱ ὁμοιοι των, ποὺ μὲ ἀσυγκρατήτους τυμπανοκρουσίας αὐτοδιαφημίζονται, ἔχουν ὑπόστασιν, ἐὰν πράγματι, ὑπάρχουν, θὰ πρέπει νὰ δοκιμάσουν ἐντροπὴν διὰ τὴν ἀρπαγὴν τῶν παιδιῶν, ποὺ ὁδηγοῦνται ἀσφαλῶς πρὸς τὸν θάνατον.

✻

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

Ὁ διεθνὴς ἔρανος διὰ τὸ παιδὶ πρέπει νὰ ἀποδώσῃ. Καὶ θὰ ἀποδώσῃ μόνον ἐὰν ὁ σκοπός, διὰ τὸν ὁποῖον ἐνεργεῖται καταστῇ κοινὴ συνείδησις. Ἡ ὑπόθεσις κάθε ἀνθρώπου. Μόνον αὐτὴ εἶναι ἡ ὀπτικὴ γωνία, ἀπὸ τῆς ὁποίας ὀφείλει ἕκαστος νὰ ἴδῃ τὸν ἔρανον. Τὸ παιδὶ εἶναι τὸ τραγικώτερον θῦμα τοῦ πολέμου ποὺ διεκόπη καὶ τῆς δυστυχίας, ποὺ ἔχει παντοῦ ἀπλωθῆ. Ἡ βοήθεια πρὸς αὐτὸ ἀποτελεῖ καθῆκον ὑπέρτατον, καθῆκον χριστιανικόν, ἐθνικὸν καὶ πέραν αὐτῶν ἀνθρώπινον. Οὐδεὶς πισνεύομεν ἠμπορεῖ νὰ τὸ παραβλέψῃ χωρὶς τύψιν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ κ. ΣΟΦΟΥΛΗ ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΜΑΡΣΑΛ

ΑΘΗΝΑΙ.— Ὁ πρωθυπουργὸς κ. Σοφούλης ἀπηύθυνε πρὸς τὸν κ. Γκρίσγουωλντ ἐπιστολὴν διὰ τῆς ὁποίας τὸν εὐχαριστεῖ διὰτὴν νθεσιν ἐνὶ του ἀνακοίνωσιν περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ Ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς τὸ Κογκρέσσον σχετικῶς μὲ τὴν νέαν πρὸς τὴν Ἑλλάδα βοήθειαν. Ὁ κ. Σοφούλης παρακαλεῖ τὸν κ. Γκρίσγουωλντ νὰ διαβιβάσῃ τὰς θερμάς του εὐχαριστίας πρὸς τὸν κ. Μάρσαλ διὰ τὸ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον αὐτοῦ καὶ τῆς Ἀμερικανικῆς κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος.

ΜΙΑ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΝΕΣ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟΝ ΡΟΥΖΒΕΛΤ

"Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ ἄλλη δύναμις πλὴν τῆς Σοβιετικῆς Ρωσσίας,,

Ὁλόκληρος ὁ κόσμος κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἠσχολήθη μὲ τὴν νέαν τραγῳδίαν τῆς Τσεχοσλοβακίας μὲ πρωταγωνιστὴν πάλιν τὸν πρόεδρον Μπένες. Πρὸ δέκα ἐτῶν, τὸ 1938, ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Τσεχοσλοβακίας κατελύθη ἀπὸ τὸν Χίτλερ καὶ ἡ πρᾶξις ἐκείνη ἀπετέλεσεν οὐσιαστικῶς τὴν ἀρχὴν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ἡ ἀνεξαρτησία τῆς Τσεχοσλοβακίας κατελύθη οὐσιαστικῶς διὰ δευτέραν φοράν. Καὶ εἰς τὰς δύο δραματικὰς αὐτὰς περιπτώσεις τὴν θέσιν τοῦ προέδρου κατεῖχεν ὁ κ. Μπένες, ἕνας ἐκ τῶν δύο δημιουργῶν τῆς Τσεχοσλοβακίας—πρὸ 30ετῶν. Ὁ πρόεδρος Μπένες, μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας διεθνεῖς μορφὰς τῆς ἐποχῆς μας, ἀφηγεῖται εἰς τὸ κατωτέρω ἄρθρον του τὴν συνομιλίαν τὴν ὁποίαν εἶχε μὲ τὸν πρόεδρον Ροῦζβελτ τὴν παραμονὴν τοῦ Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΠΕΝΕΣ

Εἶχα εἰς τὴν Οὐάσιγκτων μίαν μακρὰν συνομιλίαν μὲ τὸν Πρόεδρον Ροῦζβελτ τὴν 28ην Μαΐου 1939 — μίαν ἀπὸ τὰς σπουδαιοτέρας συνομιλίας μου ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μονάχου. Ὁ Ροῦζβελτ μοῦ ἐφάνη ἕνας διορατικώτατος πολιτικός, ἐξαιρετικὰ καλὰ πληροφορημένος διὰ τὰ παγκόσμια καὶ ἰδιαιτέρως διὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ προβλήματα. Εἶχεν ἐπίσης ἐξαιρετικὰ καλὴν γνῶσιν τῶν ζητημάτων ποὺ ἀφοροῦν τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Ἰδιαιτέρως εἶχεν ἀναγνωρίσει ἀπὸ μακροῦ ὅτι ἦτο ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ εὑρεθῆ ἕνας εἰλικρινὴς τρόπος διὰ νὰ μετάσχῃ καὶ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις εἰς τὴν παγκόσμιον πολιτικήν, ἂν ἠθέλαμε νὰ προχωρήσωμεν καὶ νὰ θέσωμεν τέρμα εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς δικτατορίας.

Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς ἦτο αὐστηρότατος ἔναντι τῆς Γαλλίας τοῦ Νταλαντιὲ καὶ τῆς Ἀγγλίας τοῦ Στάμπερλαιν. Ἔβλεπε καθαρὰ διατί αἱ δύο αὐταὶ χῶραι εἶχον κηρυχθῆ ὑπὲρ μιᾶς πολιτικῆς κατευνασμοῦ καὶ, κατόπιν, ὑπὲρ τοῦ Μονάχου. Ἦτο ἀδιαλλάκτως ἐναντίον τῆς πολιτικῆς αὐτῆς.

Μὲ ἐδέχθη ἐγκαρδιότατα ὡς πρόεδρον τῆς Τσεχοσλοβακικῆς Δημοκρατίας, προσθέτων ὅτι δι' αὐτὸν τὸ Μόναχον δὲν ὑπῆρχε καὶ ὅτι δι' αὐτὸν ἤμην πάντοτε Πρόεδρος.

Ὡμιλήσαμε περὶ τοῦ Μονάχου. Ἔλεγεν ὅτι ἐπράξαμε καλὰ ποὺ δὲν ἀφέθημεν νὰ παρασυρθῶμεν εἰς πόλεμον ἀπὸ τὸν Χίτλερ τὸ 1938. Εἶχε τὴν γνώμην ὅτι, ὑπὸ τὰς συνθήκας ποὺ ἐπεκράτουν τότε, θὰ ὑπεφέραμε τρομερά.

Ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη δὲν ἤθελε νὰ μᾶς βοηθήσῃ, ἡ Ἀμερικὴ θὰ ἦτο ἀνίκανος νὰ μᾶς βοηθήσῃ καὶ ἂν ἀκόμη ἐπενέβαινεν ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις δὲν ἦτο καθόλου βέβαιος ποὺ θὰ κατέληγε τὸ πρᾶγμα μὲ τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε διεθνῆ πολιτικὴν κατάστασιν. Οὔτε ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη, οὔτε ἡ Ἀμερικὴ ἦσαν τότε ἕτοιμαι πρὸς πόλεμον, οὔτε ἠθικῶς, οὔτε ὑλικῶς.

Ἀκριβῶς τὴν ἰδίαν γνώμην μοῦ ἐξέφρασαν ὀλίγον μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μου εἰς τὴν Ἀγγλίαν οἱ κ.κ. Γκρήνγουντ καὶ Χέντερσον, οἱ ὁποῖοι δὲν ἦσαν τότε δέβαιοι ὅτι ἡ ἐν Εὐρώπῃ κατάστασις τὸ 1938 δὲν θὰ κατέληγε εἰς ἕνα Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον στρεφόμενον μόνον ἐναντίον τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως. Ὁπωσδήποτε, κατὰ τὴν γνώμην των, ἡ Ἀγγλία δὲν ἦτο ἐσωτερικῶς ἡνωμένη καὶ ἑτοίμη νὰ δυνηθῆ νὰ πολεμήσῃ ἐναντίον τῆς Γερμανίας τοῦ Χίτλερ.

Ὁ Ρούζβελτ καὶ ὁ Μπένες συζητοῦν περὶ πολέμου

Κατόπιν ἦλθε τὸ δραματικώτερον μέρος τῆς συνομιλίας μου μὲ τὸν Ροῦζβελτ.

Μοῦ ἔθεσε τὸ ἐρώτημα: «Πέστε μου εἰλικρινῶς ποία εἶναι τώρα ἡ γνώμη σας περὶ τῆς πιθανῆς ἐξελίξεως τῆς πολιτικῆς καταστάσεως εἰς τὴν Εὐρώπην;»

«Πρέπει ν' ἀναμένωμεν πόλεμον εἰς τὴν Εὐρώπην ἐντὸς τοῦ ἔτους, ἀπήντησα. Κατὰ τὴν γνώμην μου, δύναται νὰ ἐκραγῆ ἀνὰ πάσαν στιγμὴν μετὰ τὴν 15ην Ἰουλίου. Ὁ Χίτλερ κάμνει ἐντατικὰς προπαρασκευὰς διὰ τὸν πόλεμον καὶ θέλει τὸν πόλεμον».

Ὁ Ροῦζβελτ ἀιτήντησε : «Οἱ στρατιωτικοί μου ἐμπειρογνώμονες ἀναμένουν τὸν πόλεμον ἀργότερα. Ὄχι πρὸ τοῦ τέλους τῆς συγκομιδῆς. Ἀλλὰ πῶς νομίζετε ὅτι θὰ τὸν ἀρχίσῃ τὸν πόλεμον ὁ Χίτλερ;»

—Μὲ ἐπίθεσιν κατὰ τῆς Πολωνίας.

—Ποία θὰ εἶναι ἡ ἐξέλιξίς του;

—Ὁ πόλεμος μὲ τὴν Πολωνίαν θὰ εἶναι πολὺ γρήγορος, πραγματικὸς κεραυνοβόλος πόλεμος. Οἱ Γερμανοὶ θὰ εὑρίσκωνται εἰς τὴν Βαρσοβίαν ἐντὸς δύο ἑβδομάδων καὶ ὁλόκληρος ἡ Πολωνικὴ ἐκστρατεία δὲν θὰ διαρκέσῃ περισσότερον ἀπὸ ἓξ ἑβδομάδας».

Ὁ Πρόεδρος ἐξέφρασε τὴν ἔκπληξίν του διὰ τὴν ἀπαισιόδοξον γνώμην μου περὶ τῆς Πολωνικῆς δυνάμεως ἀντιστάσεως. Τοῦ ἀπήντησα ὅτι ἐγνώριζα τὴν πλήρη προπαρασκευὴν τῆς Γερμανικῆς δικτατορίας καὶ τὴν πλήρη ἀνικανότητα καὶ κενότητα τῆς Πολωνικῆς δικτατορίας.

ΡΟΥΖΒΕΛΤ: «Ποία νομίζετε ὅτι θὰ εἶναι ἡ περαιτέρω ἐξέλιξις τῶν γεγονότων;»

ΜΠΕΝΕΣ: «Ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία θὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν πόλεμον, ἀλλὰ δὲν θὰ δυνηθοῦν νὰ ἐμποδίσουν τὴν πτῶσιν τῆς Πολωνίας, διότι δὲν εἶναι ἐπαρκῶς παρεσκευασμέναι. Τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Ὀλλανδία καὶ πιθανῶς καὶ ἡ Ἑλβετία θὰ παρασυρθοῦν εἰς τὸν πόλεμον».

«Καὶ κατόπιν ;» ἠρώτησεν ὁ Πρόεδρος Ροῦζβελτ.

ΜΠΕΝΕΣ: «Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι μετὰ τὴν Τσεχοσλοβακίαν καὶ τὴν Πολωνίαν, ὅλαι αἱ χῶραι τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης, μέχρι τῆς Ἑλλάδος, θὰ πέσουν καὶ οὕτω ὁ Χίτλερ θὰ εὑρεθῆ ἀντιμέτωπος μὲ τὴν Σοβιετικὴν Ἕνωσιν. Ὁ πραγματικὸς σκοπὸς του εἶναι ἡ Οὐκρανία καὶ ἡ ἀπόθησις τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως πρὸς ἀνατολάς. Πιστεύω ἀκραδάντως ὅτι ἡ Ἀγγλία θὰ ἀντιταχθῆ εἰς αὐτό. Δὲν δύναμαι νὰ γνωρίζω τί θὰ κάμῃ ἡ Γαλλία. Ἐλπίζω ὅτι τελικῶς θὰ ἀντιτάξῃ καὶ αὐτὴ πραγματικὴν ἀντίστασιν».

ΡΟΥΖΒΕΛΤ: «Τί νομίζετε ὅτι θὰ κάμῃ ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις;»

ΜΠΕΝΕΣ: «Ὁ πόλεμος μεταξὺ Σοβιετικῆς Ἑνώσεως καὶ Γερμανίας εἶναι ἀναπόφευκτος, ἀργὰ ἢ γρήγορα. Αὐτὸ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ Χίτλερ περὶ ἐθνικῶν συμφερόντων τῆς Γερμανίας καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνθρώπων ποὺ κατέχουν τὴν ἐξουσίαν εἰς τὴν Γερμανίαν».

Εἰς μακρὰν συνομιλίαν περιέγραψα εἰς τὸν Ροῦζβελτ τὰς ἐντυπώσεις τὰς ὁποίας ἀπεκόμισα ἀπὸ τὴν Σοβ. Ἕνωσιν τὸ 1935. Τοῦ εἶπα τί εἶδα μόνος μου καὶ τί ἤκουσα ἀπὸ τοὺς στρατιωτικούς μας. Κατέληξα ἐκφράζων τὴν γνώμην ὅτι θὰ ἦτο μακρὸς πόλεμος, διεξαγόμενος μὲ πᾶν δυνατὸν μέσον καὶ τρομερὸς εἰς τὴν οὐσίαν του.

Τέλος ἐφθάσαμεν εἰς τὸ πλέον λεπτὸν ζήτημα: Τί θὰ ἔκαμναν αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι;

"Οταν ὁ Πρόεδρος μοῦ ἐζήτησε τὴν γνώμην μου, τοῦ ἀπήντησα εἰλικρινῶς: «Νομίζω ὅτι, ὀπωσδήποτε, αἱ Ἡν. Πολιτεῖαι θ' ἀναγκασθοῦν ἐπίσης νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸν πόλεμον. Ἡ Εὐρώπη μόνη της δὲν δύναται νὰ νικήσῃ τὸν Χίτλερ καὶ ἂν δὲν κινηθοῦν ἐναντίον τοῦ Χιτλερισμοῦ, μὲ τὸν καιρὸν ὁ Χιτλερισμὸς θὰ κινηθῆ ἐναντίον των».

Εἶπα: «Δὲν δύναμαι νὰ λησμονήσω ὅτι ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χιτλερ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ὁ κόσμος ἀντιμετωπίζει πραγματικὰ μανιακοὺς χωρὶς λογικὴν καὶ ἱκανοὺς δι' ὅλα. Καὶ ἡ ἀποσύθεσις τῶν Δυτικῶν Δημοκρατιῶν ἔχει προχωρήσει τόσον, ὥστε χωρὶς τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν νὰ εἶναι ἀδύνατος ἡ προστασία τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐναντίον τῆς σημερινῆς Γερμανίας».

«Πῶς προβλέπετε αὐτὴν τὴν ἀμερικανικὴν βοήθειαν;» ἠρώτησε τελικῶς ὁ Ροῦζβελτ.

ΜΠΕΝΕΣ, «Ἡ Εὐρώπη τελικῶς θὰ ἔχει ἀνάγκην τῆς ἀπεραντου οἰκονομικῆς βοηθείας σας. Κατόπιν θὰ χρειασθῆ τὴν βιομηχανίαν σας, προμήθειαν ὅπλων καὶ πυρομαχικῶν, τροφίμων καὶ, ἀναμφ